

Fou a la dècada dels seixanta quan el doctor Alvaro Santamaría s'incorporà, en qualitat de professor d'Història, a la Facultat de Filosofia i Lletres de Palma, aleshores recentment constituïda en el si de la Universitat de Barcelona. Des de llavors ençà ha desenvolupat de manera ininterrompuda la seva activitat professional com a ensenyant i com a investigador, en íntima connexió amb el marc universitari, al qual avui encara roman vinculat amb tota propietat formal mitjançant la condició de professor emèrit, assolida en el moment de la seva jubilació, el 1985. Sortosament, la vigència d'aquest lligam modifica la definició del que en definitiva és un Homenage acadèmic: un acomiadament.

La iniciativa del present recull correspon al Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts de la UIB, òrgan que avui engloba els estudis treballats per l'homenatjat. S'ha enllestit a través d'un nombre de *Mayurqa*, la revista del Departament, creada al seu moment amb l'estreta intervenció del professor Santamaría. Heus ací, doncs, per aquesta via, el testimoni del reconeixement d'una tasca universitària exercida, és important de recordar-ho, en confluència amb el procés de creixement de la Institució. Un procés, no exempt de les convulsions inherents a tot canvi consuetudinari, gràcies al qual el petit nucli d'origen, la Facultat de Filosofia i Lletres de Palma, s'anà transformant en quelcom més complex i més inserit en la realitat de l'entorn, fins arribar a ser el que és avui: l'actual Universitat de les Illes Balears.

El professor Alvaro Santamaría ha contribuït, en la seva mesura, a fer la història de la Universitat de les Illes Balears, a la vegada que s'ha afanyat en la reconstrucció de la Història com a ciència. En aquest camp, posà els fonaments de l'actual llicenciatura en Història General i després, de forma més acurada, estructurà els estudis d'Història Medieval, el seu camp d'investigació per excel·lència. Pot ser que sense el suport universitari l'interès per la Història Medieval hauria gaudit de llarga vida, car no hem d'oblidar la llarga tradició historiogràfica que l'emparava, així com la importància que ha tingut sempre al nostre àmbit cultural. Però, el cert és que aquest suport fou alguna cosa més que un afegitó, ja que ha permès, amb l'ajut d'Alvaro Santamaría, que els investigadors -novells o consagrats- d'alguna manera i en algun moment s'hagin sentit iniciats, orientats o acompanyats en el seu treball.